

Maandschrift voor Bijenteelt

60e JAARGANG
No. 11

NOVEMBER
1958

VERSCHIJNT
MAANDELIJKS

Ik zou zo graag op

5

december...

- Een observatiekast**, waarin ik het leven der bijen en hun taal van dichtbij kan bestuderen, met handleiding. f 22,50
 2-raams, ongeschilderd en zonder glas .. f 25,—
 3-raams, ongeschilderd en zonder glas .. f 1,—
Tien kastkaarten, waarop ik de hele geschiedenis van mijn volken in het nieuwe jaar kan aantekenen f 3,40
Een uitlaatbord, met bijenuitlaat, om de honing van mijn volken te kunnen afnemen zonder bijen omhanden te hebben en zonder gevaar voor roverij f 22,50
Een zesraamskastje voor het toepassen van de moderne bedrijfsmethoden, met dekplankjes, voerbak en zinken dak, zonder ramen f 10,—
Een drieraamskastje om bruidszwermen te voorkomen volgens de methode Driessen-Eekman f 3,10
Een nieuw draadrooster om van elke geringe dracht te kunnen profiteren f 6,—
Een blaasbalg-beroker die zo lekker lang blijft doorbranden f 7,60
Een nieuwe rookblazer, waarvan het gewicht niet op de tanden rust, doch met een koordje om de hals gedragen wordt f 7,60
Een bijenkap omdat mijn oude versleten is en

- die ik ook eens kan gebruiken als ik bezoekers op de stal krijg f 4,50
Of een bijensluier, die zo lekker luchtig is bij het behandelen van de volken f 5,50
Een paar bijenhandschoenen van leer f 8,—
Een nieuwe raampjeslichter met schraapbeitel om was en voorwas van kasten en raampjes te verwijderen f 1,—
Een merkapparaat „Stella” opdat ik niet meer zo lang naar de koningin hoef te zoeken f 2,50
Een moerfuik met merkbuis, om de moer van de raten te vangen zonder dat ik haar met de vingers behoef aan te raken f 5,—
Een voerbak voor de spaarkast zoals beschreven in het Jeugdhoekeje f 7,50
Een tweeraams slinger, zodat ik kan slingeren op elk moment dat mij schikt f 75,—
Een handkolbtoestel om mijn heidehoning slingerbaar te maken f 17,—
Een nieuwe dubbele honingzeef om mijn honing volgens de regels van de kunst te zeven f 6,—
Een bijenspeeldje om op mijn jas te steken f 1,25

EN VOOR MIJN VROUW :

- Een pot hoogglanswas** voor de meubelen f 0,70
en een bijenbroche f 1,25

GAARNE ZENDEN WIJ U GRATIS ONZE PRIJSCOURANT — AL ONZE PRIJZEN ZIJN VRIJBLIJVEND

Tel. 2863

Giro 823276

GOEDE DINGEN
BIJENHUIS WAGENINGEN

PRETTIGE BEGINNERSCURSUS

In het oktobernummer hebt u kunnen lezen, hoe de heer H. de Jong geslaagd is voor het examen Praktisch Imker. Het leek me wel leuk, in aansluiting daarop eens iets te schrijven over het verloop en examen van de cursus voor **beginners** te Zwolle. Deze cursus is steeds op prettige wijze geleid door de heer Nobbenhuis. De cursus werd gehouden in de Hervormde Kweekschool. Voor de aanvang van de cursus lag daar een intekenlijst en daarop zetten we onze handtekening met nog 18 anderen.

De praktische lessen waren niet alleen leerzaam, maar ook erg vermakelijk, daar de meisjes in het begin nogal bang waren, door een woedende bij te worden getorpedeerd. Maar, dat moet worden gezegd, ze hebben volgehouden tot het einde, dat trouwens niet eens bitter was, want alle kandidaten zijn geslaagd! Bij het slingeren van de koolzaadhoning is enorm gelachen.

Na het afschudden van de bijen, waarvan de kasten naast de school staan, was al heel gauw het schoolplein verlaten, want behalve de a.s. imkers durfde niemand

zich aan bijensteken bloot te stellen. Enkele overmoedige leraren besloten, zich niet te laten kennen en namen moedig de fiets om, bijen of geen bijen, naar huis te gaan. Ze reden het schoolplein op, werden overweldigd door een heir van honingberoofde bijen, en daar kwamen ze terug — op de fiets het stenen trapje van de fietsenstalling af — zo de school in. . . .

En wij maar lachen! Vrijdag 3 oktober werd het examen gehouden in de aula. Zoals vermeld slaagden alle cursisten en kregen ze het begeerde diploma. Niet, dat dit zo'n waarde voor ons had. Wat het belangrijkste was: allen hebben nu de smaak van het imkeren te pakken. En daar dit jaar geen kasten door de Regering beschikbaar werden gesteld, hebben sommigen reeds tweedehands een kast op de kop weten te tikken. En nu maar bijen houden!

Zwolle.

Een der cursisten.

HET GRILLIGE JAAR 1958

De secretaris van de afd. Ugchelen schrijft:

Ons lid de heer G. Kool heeft dit jaar een grote honingooft gehad. Van 3 honingvolken oogstte hij 269 pond, een gemiddelde dus van 89½ pond. Hij paste de Aalstermethode gewijzigd toe en wel als volgt:

In het voorjaar verenigd enz., een maand voor de zomerdracht kunstzwerm gemaakt en toen de jonge koningin in het hoofdvolk goed aan de leg was haalde hij gesloten broed uit de zesramer en plaatste dat in het hoofdvolk, van het hoofdvolk ramen met eitjes terug naar de zesramer. Dit elke week weer herhalen. Als gevolg hiervan krijgt men sterke hoofdvolen. Volle kantramen krabde hij open en hing deze in het midden van de kast, resultaat: de honing er uit gehaald en naar boven gebracht. Mag echter niet onvermeld blijven dat hij een gunstige zomerdracht had. Zijn oogst bedroeg: 170 pond zomerhoning en 99 pond heidehoning waarvan ongeveer 65 pond raathoning.

De heer Kool behoorde tot degenen die dit jaar voor het eerst deelnamen aan de Nationale Honingtentoonstelling en daar prijzen behaalde.

van Horen en Zien

„Ze zeggen dat herfst wel mooi is,
Veel mooier nog dan mei,
Maar haar goudbruine tooi gaat te spoedig voorbij.
Achter mei hoor ik zomer als een fluitende knaap,
Herfst is een dromer met dood als slaap.”

Deze regels van Bastiaanse vielen mij vanavond te binnen toen ik om 6 uur (10 okt.) al met licht moest rijden. Precies zoals de dichter het ziet is het nu wel niet. De laatste zomers waren nu ook niet bepaald om er een mooi liedje over te fluiten. En dat achter de herfst de winter als de dood gedoodverfd wordt is dichterlijk gezien wel mooi, ik vind het althans mooi, maar toch ook weer niet geheel juist. Althans ten opzichte van onze bijen niet. Ze waren bij mij en ook zeker bij U per 1 oktober afgevoerd en genieten nu met hun vader, de imker, van een welverdiende rust. Het is prettig te weten dat met het gure weer onze bijen warm en welbeschut in hun kasten of korven zijn. Maar dat toch in de tros het geheimzinnige leven doorgaat. Over een paar maanden, als het een zachte januarimaand is, begint de Koningin weer haar eerste eitjes af te zetten. Het nieuwe broedjaar, en laten we hopen ook een honingjaar, is dan begonnen.

En daar leven we dan maar weer naar toe. Al is het nu november het is weer zo januari-februari en dan begint het alweer te loeren.

Zo gaat het leven door. Altijd hopen, altijd verlangen. Want achter de verre einder van het verlangen wenkt toch altijd het geluk. ♦

Het beroemde goudgele pakje Van Rossem's Troost, dat vrijwel iedere pijproker van nabij kent.

Het kostelijke, meer dan 200 jaar oude prentje van de rijke, vriendelijke „poorter”, die de - even goedlachse! - „schavuit” een trekje aan zijn pijp biedt, is immers al van oudsher een waarborgteken voor uitstekende tabaksmélanges.

Ook hier deed een moderne technische vinding zijn intrede. De gezellige „handig-stoppen” pakjes (wereld octrooi!) worden momenteel voorzien van een plastic binnenvoering.

Hiermede zal het fijne aroma van dit internationaal befaamde merk nog beter worden beschermd. (De prijzen voor Nederland blijven voor Troost baai 80 ct; voor Troost krul 90 ct)

Hoofdbestuur en Bedrijfsraad zijn er dus tenslotte toch in geslaagd om het onzalige besluit van de regering om voor een deel van de imkers de suikerprijs te verhogen, ongedaan te maken. Natuurlijk hebben Hoofdbestuur en Bedrijfsraad op de talrijke besprekingen, die zij de laatste tijd met de overheid hadden, weer met klem betoogd dat de suikerprijs naar beneden moet, wil er van een lonende bijtelling sprake zijn. Zij zijn geenszins van plan met het voor de najaarslevering bereikte succes genoeg te nemen.

Wij betreuren het zeer dat in de achter ons liggende weken, waarin Hoofdbestuur en Bedrijfsraad hardnekkig voor de belangen van de imkers hebben gevochten, en waarin heel imkerend Nederland als één man achter onze vereniging hoorde te staan, een paar afdelingen het Hoofdbestuur in de rug meenden te moeten aanvallen. Men deed het zelfs voorkomen alsof het besluit om de suikerprijs te verhogen door het Hoofdbestuur was genomen en men offerde de mogelijkheid om het Hoofdbestuur een proces aan te doen: het had de suiker volgens de suikerkaarten tegen de lage prijs aangeboden en was verplicht tegen die prijs te leveren. Hieruit blijkt dat men nog steeds niet weet dat niet de vereniging, maar de overheid de prijs — en dat nog wel eenzijdig en met onmiddellijke ingang — vaststelt. Maar hieruit blijkt ook, en dat is wel zeer beschamend, dat men niet de regering, maar zijn eigen Hoofdbestuur op zo'n kritiek moment beschouwt als zijn tegenpartij. Laat men zich even realiseren hoe ontmoedigend zulks moet werken, b.v. op het hoofdbestuur lid dat juist vakantie had in de tijd waarin de besprekingen moesten worden gevoerd en dat zijn vakantie onderbrak om voor de belangen van de imkers op de bres te staan.

Hartverwarmend is daarentegen een brief van de afdeling Sneek, die met het Hoofdbestuur protesteert tegen de verhoging van de suikerprijs, maar haar brief aldus eindigt: „Daarom dit scherp protest en om u daarmee tevens een steun te geven in uw streven en werken in het belang van de Nederlandse imkerij”.

Hartverwarmend was ook de volgende brief: „De afdeling Schijndel was blij verrast door de mededeling dat de suikerprijs van f 0,80 tot f 0,74 wordt teruggebracht. De afdeling dankt uw bestuur voor de ter zake ondernomen pogingen”.

Nu de verhoging van de suikerprijs met 6 cent voor de herfstlevering ongedaan is gemaakt, staat ons Hoofdbestuur voor de vraag: wat zal de prijs van de voorjaarssuiker zijn? Hoewel Landbouw drastisch aan het bezuinigen is en zelfs het voorlichtingsapparaat gaat inkrimpen, geeft het Hoofdbestuur de moed niet op. Maar van alle leden en van alle afdelingsbesturen menen we dan ook te mogen verwachten dat ze als één man achter hun Hoofdbestuur zullen staan.

Zilveren

huwelijksfeest

van onze voorzitter

De heer en mevrouw ridder van Rappard vierden op 18 oktober op het slot Loevenstein in tegenwoordigheid van het Koninklijk Gezin hun zilveren huwelijksfeest.

Op 25 oktober werd een receptie gehouden, waar uiteraard ook ons hoofdbestuur vertegenwoordigd was.

Het is zeker uit naam van alle leden als wij de heer en mevrouw ridder van Rappard onze hartelijke gelukwensen aanbieden.

Het doet wel wat groot aan om ieder jaar maar weer in het „Groentje” te laten zetten dat de markt zo bijzonder goed geslaagd is, geachte lezers. Toch was het dit jaar een markt die vele voorgaande verre overtrof. Daarvoor was het dan ook een speciale markt. Er was een feestelijk tintje aan gegeven, des middags vond er een demonstratie plaats van de Landelijke Rijver. „de Veluwezoom”, en werd de feestelijkheid nog verhoogd door de medewerking van de Eerbeekse muziekver. „Eendracht”. Verder was er in verschillende bladen ruchtbaarheid gegeven aan deze „Gouden” markt. Zelfs een actieve depressie boog tijdig bij Ierland af naar het Noord-Westen, zodat we de gehele dag stralend nazomerweer hadden.

OPENING DER MARKT.

De voorzitter van de afdeling Eerbeek, de heer H. Boesveld, kon talrijke aanwezigen hartelijk welkom heten. Een speciaal woord van welkom werd gericht tot Burgemeester S. W. Keiser, de juryleden, de heer en mevrouw Plant uit Eerbeek en mevr. M. L. Bielleman uit Empe bij Voorst.

De heer B. Plant werd gehuldigd, omdat deze 82-jarige oud-imker nog de enige mede-oprichter is van de Eerbeekse Imkersver. en tevens van de jaarlijkse honing-, was- en bijenmarkt. Zowel de heer als mevr. Plant genieten een goede gezondheid en de voorzitter sprak de wens uit dat beiden nog menigmaal een bijenmarkt mogen meemaken in goede gezondheid. De heer Plant werd een rokertje aangeboden terwijl mevr. Plant in de bloemetjes werd gezet. Vervolgens werd mevr. Bielleman hartelijk toegesproken, want zij kwam dit jaar voor de 50e maal met honing en bijen aan de markt, in vroegere jaren vergezeld van haar man, later met haar zoon. De voorzitter wenste haar nog vele jaren in goede gezondheid toe en sprak de wens uit dat ze nog menigmaal als aanvoerster van honing en bijen op de markt aanwezig zal zijn. Ook zij mocht een bloemenhulde in ontvangst nemen. Ter ere van deze Jubileummarkt bood mevr. Bielleman het bestuur een prachtige korf met bijen aan.

Burgemeester S. W. Keiser complimenteerde het bestuur en leden met deze, voor de Vereniging zo heuglijke dag. In een zeer geestige speech beschreef spre-

De 50ste honing-, TE EERBEEK OP

ker de bijensport als een sport waarin men zich kan inleven en zijn ontspanning vindt in de natuur, temidden van dit jachtende leven. Hij wenste bestuur en leden van Eensgezindheid toe te blijven doorgaan met het stimuleren der bijensport, opdat velen er in de toekomst de nodige ontspanning en vrijetijdsbesteding in zullen blijven vinden. Hierna verklaarde hij de 50e markt als geopend. De voorzitter bood hierna de Burgemeester een raampje heideraathoning aan, verzameld door bijen van een lid van „Eensgezindheid”. Niet onvermeld mag blijven dat de voorzitter van de Vereniging tot Beyordering der Bijenteelt in Nederland wegens zijn bezoek aan de Int. Bijenteeltorganisatie te Rome bericht van verhindering was ontvangen. Van de vereniging werd een telegrafische gelukwens ontvangen.

Na de opening was er al dadelijk een grote vraag naar eerste soort heideraathoning, die er volop was. Ook naar heidehoning in flacons was behoorlijk vraag. Minder groot was de handel in zomerhoning in flacons. Ook na de middag was de drukte enorm. Het gebouw „Eerbeeks Belang” was bij tijden veel te klein. Des middags van twee uur tot half vier werd een demonstratie gegeven door de Landelijke Rijvereniging „De Veluwezoom”, terwijl de plaatselijke muziekvereniging „Eendracht” zorgde voor de muzikale omlijsting. Deze demonstratie trok veel publiek en van de verschillende nummers die door een twaalfstal ruiters werden uitgevoerd heeft het talrijke publiek volop genoten. Om ongeveer half zes vond de trekking plaats van de verloting en dit betekende tevens ongeveer het einde van een zeer geslaagde jubileummarkt.

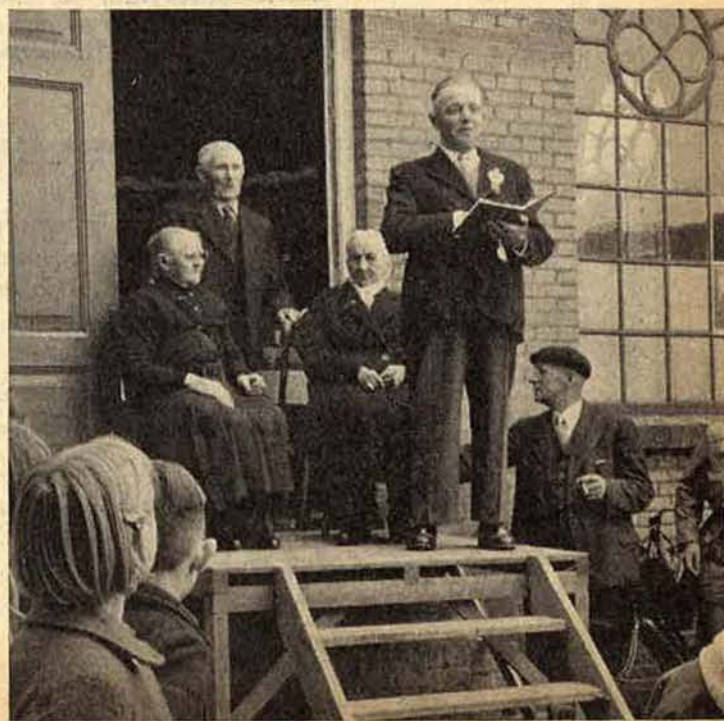
AANVOER VAN HONING EN BIJENVOLKEN.

Aangevoerd werd: 2268 pond raathoning, waarvan meer dan twee-derde deel heideraathoning van prima kwaliteit.

Verder: 1468 flacons honing waarvan ook weer het grootste deel heidehoning.

Bijenvolken: 25 korven en 36 kasten.

De jury bestaande uit de heren H. J. van Aanholt uit Brummen, J. van Aarst uit Wageningen, H. G. Maagendans uit Arnhem, G. J. Pannekoek uit Hoenderlo en J. F. Verhoeven uit Beekbergen was zeer tevreden over de verzorging van de meeste inzendingen en het vergde zeer veel tijd en nauwkeurigheid de uiteindelijke prijswinnaars aan te wijzen.

was- en bijenmarkt

27 SEPTEMBER 1958

HANDEL EN PRIJZEN.

Er was zeer veel vraag naar heideraathoning; ook zomerraathoning ging vlot van de hand. Met de honing in flacons gaat het hier op de markt altijd minder vlot, al is ook de afzet hiervan niet gering. Wat opvalt is, dat steeds meer honing in de bekende bokalen van het Bijenhuis, wordt aangeboden.

De meeste flaconhoning zowel heide- als bloemenwas goed gezuiverd. Er was echter ook honing in flacons die zeer onzuiver was. Dit kan men toch heel gemakkelijk voorkomen, door de honing nog eens door een fijne nylonkous te gieten. Ze is dan gegarandeerd zuiver.

EN DAN DE HONINGPRIJZEN...

De eerste soort heideraathoning werd verkocht voor f 3,- per pond. De tweede soort (heidehoning op kunst-raat) deed f 2,50 tot f 2,75 per pond.

Zomerraathoning vond gretig aftrek voor f 2,- tot f 2,25 per pond. Ook raathoning, met zowel zomer- als heidehoning ging zelfs voor f 2,50 vlot van de hand. Heidehoning in flacons of bokalen van f 2,- tot f 2,25. Zomerhoning idem idem van f 1,50 tot f 1,75. Ook waren er honinghandelaren op de markt aanwezig, die tegen behoorlijke prijzen partijen raathoning trachtten te kopen.

In bijenvolken was bijna geen handel. Een paar korfvolken werden verkocht voor f 15,- per volk.

Geachte lezers, uit bovenstaande gegevens kunt U dus zien, dat de 50e Eerbeekse Honing-, Was- en Bijenmarkt een volledig succes is geworden.

Dit succes is bereikt kunnen worden door samenwerking in goede verstandhouding van verschillende commissies en personen, zowel in de Vereniging als daarbuiten. Ook de aanvoerders van honing hebben allen hun medewerking verleend, door het gratis beschikbaar stellen van honing voor de gratis verloting.

PRIJSWINNAARS 1958

- A 1 De meest aantr. stand: H. Brulleman, Breukelen
- A 2 De meest aantr. stand: A. J. Zwijnenberg, Eerbeek
- B 1 Grootste inz. raathoning: H. Brulleman, Breukelen
- B 2 Grootste inz. raathoning: A. J. Zwijnenberg, Eerbeek
- C 1 Grootste inzending flacons: A. Smit, Apeldoorn
- C 2 Grootste inzending flacons: J. Weekhout, Eibergen
- D 1 Prachtigste raampjes heideraat: H. Brulleman, Breukelen
- D 2 Prachtigste raampjes heideraat: A. J. Zwijnenberg, Eerbeek
- E 1 Pr. heideraat uit korv.: J. F. Verhoeven, Beekbergen
- E 2 Pr. heideraat uit korv.: H. Brulleman, Breukelen
- F 1 Pr. raampjes bloemenraat: J. Weekhout, Eibergen
- F 2 Pr. raampjes bloemenraat: A. Smit, Apeldoorn
- G 1 Mooiste en zuiverste heideh. in fl.: G. J. Wessels, Varsseveld
- G 2 Mooiste en zuiverste heideh. in fl.: A. H. Verbeek, Eerbeek
- H 1 Mooiste en zuiverste bloemenh. in fl.: G. J. Hissink, Hengelo-G.
- H 2 Mooiste en zuiverste bloemenh. in fl.: G. J. Wessels, Varsseveld
- I Mooiste bodem was: Niet toegekend
- J 1 Beste Korfvolk: Mevr. Bielleman, Empe
- J 2 Beste Korfvolk: H. Boesveld, Eerbeek
- K 1 Beste Kastvolk: A. van Reen, Eerbeek
- K 2 Beste Kastvolk: G. J. Wolters, Eerbeek
- L 1 Best gesorteerde inz. imkersgereedschap: Bijenhuis
- M 1 Grootste aanv. Bijenvolken van 1 eig.: A. v. Reen, Eerbeek
- M 2 Grootste aanv. Bijenvolken van 1 eig.: H. Boesveld, Eerbeek
- M 3 Grootste aanv. Bijenvolken van 1 eig.: Mevr. Bielleman, Empe.

Foto links boven: Burgemeester S. W. Keiser (links) bekijkt de aangevoerde honing. - Links onderaan: Voorzitter Boesveld tijdens z'n toespraak. V.l.n.r. Mevrouw Plant, de heer Plant en Mevrouw Bielleman. - Hierboven: Keurig verzorgde stand met prachtige honing. - Midden: Het Gebouw „Eerbeeks Belang” was bij tijden veel te klein. - Onderaan: Parade van de Land. Rijver. „De Veluwe Zoom”.

(Foto's: H. G. Maagendans)

Niet voor geleerden en volleerden

H. VAN GOOL

Alle lezers van dit verhaal wens ik van harte een voorspoedig en beter jaar dan dat wij achter de rug hebben.

Nu denken jullie natuurlijk dat ik er wéér af ben, vooral als je de opmerking van de redacteur gelezen hebt in een van de vorige nummers. Een verklaring ben ik u dus wel schuldig.

Het bijenjaar begint per 1 oktober. Alle werkzaamheden dienen dan klaar te zijn. De voedselvoorraad is keurig opgeslagen en verzegeld. De voerbakken zijn schoon-gemaakt en opgeborgen. De raten zitten in bakken, zakken, dozen of kisten met anti-wasmot. De muizen bijten van ergernis op hun snorharen omdat ze nergens in kunnen. De oude raten zijn opgezonden naar het Bijenhuis. De imker en de bijen hebben rust.

Heeft u al strafpunten?

Als u het bovenstaande nog eens overleest, kunt u nagaan hoeveel! Is dat erg? Zou ik denken! Het betekent oogstderiving in het volgend jaar. De oogsten zijn al niet groot in Nederland. De imkers verkeren weer in staat van opschudding, ongeveer zoals de bijen als ze bemerken dat de moer weg is. Tenminste dat heb ik begrepen uit het Maandschrift, waar ik, een beetje vrij vertaald, het volgende las:

Het aantal leden loopt terug, het aantal volken dito. Het gaat slechter ondanks de betere werkwijze(n). Alleen goedkope suiker kan uitkomst brengen.

Natuurlijk, de suiker is duur en dit drukt absoluut de uitkomsten, dit heeft weer afval van leden en inkrimping van de bijenstal tengevolge. Toch vraag ik me af: zou de suikerprijs de hoofdschuldige zijn? Als dit zo is, moeten we vaststellen dat het merendeel van de imkers bijen houdt om er iets aan te verdienen, dus niet in eerste instantie voor de sport. Of is het zo, dat zich een merkwaardige verschuiving voordoet bij de beoefenaars van de bijensport? Zitten we in een overgangperiode van bijenhou-

den als nevenbedrijf naar bijenhouden als natuursport?

Ik kan me moeilijk voorstellen dat de meeste duivenhouders, de meeste hengelaars, de meeste aquariumbezitters, de meeste etc. etc. geld overhouden van hun hobby.

Er zijn natuurlijk onder deze mensen wel winstmakers. Dat zullen dan degenen zijn, die het erg goed doen.

Het zou interessant zijn te weten hoeveel van onze leden de bijen hebben om er wat aan te verdienen! Het zou ook aardig zijn om te weten wie er wat aan verdient. Het is tamelijk eenvoudig hier achter te komen.

Na al deze gissingen is het wel aardig om ook eens iets positiefs te zeggen. Dat is dit: wie goed bijen houdt legt er geen geld bij. Goed bijenhouden sluit in dat men meestal een of meer keren met zijn bijen zal moeten reizen. Het is een heel gesjouw, maar het wordt praktisch altijd beloond als je zekere drachten neemt, b.v. koolzaad, paardebloem, framboos, korenbloem, wilgenroosje en op sommige plaatsen linde.

Wat moet je in de winter aan je bijen doen?

Praktisch niets. Neem je voorzorgen!

1. Tien kilo suiker tijdig opvoeren. Hoogstens 10 ramen, liever 6 à 8.

Waarom niet te veel ramen? De bijen worden dan gedwongen het voer in grote, aaneengesloten vlakken op te slaan. Ze kunnen dan in de winter niet los van het voer komen.

Het tijdig opvoeren garandeert u verzegelen. Onverzegeld voer kan gaan gisten. Van bedorven voer worden ook bijen ziek.

2. Nat en vocht. Dit betekent kou. De kasten behoren lekvrij te zijn. Als je de kasten niet in een hal hebt — wat helemaal niet nodig is — kun je de bijen, maar vooral je kasten beschermen door er asfalt papier of rubberoid over te leggen en dat goed vast te maken.
3. Muizen. Kast met hoge vlieg-gaten (zelf gemaakte kasten) geven de muizen kans. Breng dan begin november een stukje moerrooster aan.
4. In bosrijke streken zijn mezen en spechten soms hinderlijk. In elk bijenboek kun je hierover vol-doende lezen.

Tot zover de voorzorgen.

In de winter loop ik 1 of 2 maal langs de kasten (mijn bijen staan niet bij huis) vooral na een zware storm. Je kunt nooit weten. Verder controleer ik 1 maal de ratenvoorraad en doe er wat paradichloorbenzol bij.

Ziezo, dat is het dan weer voor dit jaar. Ik hoop dat jullie ondertussen nog niet geleerd of volleerd geworden zijn en dat je deze winter daaraan wat zult doen. Het volgende jaar hoop ik jullie te vergezellen bij je werkzaamheden aan de bijen. We zullen een plan de campagne opmaken in het volgende nummer.

VERKIEZING HOOFDBESTUUR

Groep Overijsel Oost. Voor deze groep is de enige kandidaat de heer **W. Assink**, Broekheurnerstr. 126 te Enschede, secretaris der afdeling Enschede. Hij komt dus in de plaats van de heer H. J. Lohuis te Albergen, die sedert 1949 deze groep in het hoofdbestuur vertegenwoordigde en die de vereniging o.a. als voorzitter van de koninginneteelcommissie van het hoofdbestuur belangrijke diensten bewees.

Groep Veluwe. De enige kandidaat voor deze groep is de heer **H. G. Maagendans** te Arnhem, die sedert 1955 zitting heeft in het hoofdbestuur. De heer Maagendans is o.a. lid van de besputingscommissie en de juridische commissie van het hoofdbestuur.

Groep Utrecht. Voor deze groep is de heer **C. Pater Jzn.** te Bunnik de enige kandidaat. Hij is sedert 1955 hoofdbestuurslid.

Groep Zuidholland. De enige kandidaat voor deze groep is het hoofdbestuurslid **A. Vink** te 's-Gravenhage. De heer Vink is sedert 1946 lid van het hoofdbestuur, vice-voorzitter der vereniging en o.a. lid der commissie van redactie.

Er heeft dit jaar geen stemming plaats daar alle kandidaten bij enkele kandidaatstelling zijn gekozen.

De zittingsperiode van het nieuwe hoofdbestuurslid de heer Assink gaat in op 1 januari 1959.

STATUTEN

Vereeniging: Vereeniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland.

ARTIKEL 1.

Naam en zetel.

De vereniging draagt de naam „Vereeniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland;“ haar zetel is gevestigd te Wageningen.

ARTIKEL 2.

Doel en middelen.

Zij stelt zich ten doel het bevorderen van de bijenteelt in de meest uitgebreide omvang. Zij tracht haar doel te bereiken langs wettige weg en wel door:

- het verbreiden van kennis;
- het vermeederen van de uitkomsten van het bedrijf;
- het verschaffen van voorlichting;
- het behartigen van de imkersbelangen harer leden;
- andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

ARTIKEL 3.

De vereniging is aangegaan voor de tijd van 29 jaren, te rekenen van de dag der oprichting, zijnde 29 oktober 1897. Bij het verstrijken van dit tijdvak is de vereniging opnieuw voor de tijd van 29 jaren aangegaan. Bij het verstrijken van laatstgenoemd tijdvak wordt de vereniging andermaal aangegaan voor de tijd van 29 jaren, derhalve eindigende 23 oktober 1984.

ARTIKEL 4.

Indeling.

De leden der vereniging worden ingedeeld in afdelingen en correspondentenschappen; de afdelingen zijn ten behoeve van de verkiezing der hoofdbestuurleden ingedeeld in groepen; afdelingen en correspondentenschappen kunnen zich ter behartiging van de gewestelijke imkersbelangen in kringen organiseren.

ARTIKEL 5.

Leden.

De vereniging telt ereleden en leden.

Ereleden zijn zij, die om hun bijzondere verdiensten ten aanzien van de bijenteelt of de vereniging, als zodanig door de algemene vergadering zijn benoemd.

Leden zijn zij, die als zodanig door een afdeling of correspondentenschap zijn aangenomen of als verspreid lid door het hoofdbestuur buiten afdelingsverband zijn erkend, alles voor zover zij nadien het lidmaatschap niet op grond van de in artikel 6 vermelde redenen hebben verloren.

ARTIKEL 6.

Het lidmaatschap gaat verloren door:

- overlijden;
- opzegging voor 1 december van het lopende jaar aan het bestuur van de afdeling of het correspondentenschap waartoe men behoort;
- roeyment door de algemene vergadering of ledenvergadering van de afdeling of het correspondentenschap waartoe men behoort.

Zij die ophouden lid te zijn verliezen onmiddellijk alle rechten aan het lidmaatschap verbonden.

ARTIKEL 7.

Geldmiddelen.

De geldmiddelen der vereniging bestaan uit de inkomsten harer bezittingen, contributies, schenkingen en andere baten. De jaarlijkse batige saldi der niet commerciële afdelingen van de vereniging zullen slechts mogen worden aangewend voor het in artikel 2 dezer statuten gestelde doel. Zij zullen niet rechtstreeks ten goede van de leden kunnen komen.

ARTIKEL 8.

Bestuur.

De algemene leiding der vereniging berust bij een hoofdbestuur. Het hoofdbestuur bestaat uit een voorzitter benevens een door de algemene vergadering vast te stellen aantal leden met een minimum van 9. De voorzitter wordt door de algemene vergadering verkozen uit een voordracht van ten minste drie personen, op te maken door het hoofdbestuur. De leden

worden groepsgewijze verkozen uit en door de tot elke groep behorende afdelingen.

De algemene vergadering stelt het aantal groepen vast. De indeling geschiedt door het hoofdbestuur na gemeen overleg met iedere afdeling afzonderlijk.

ARTIKEL 9.

Het hoofdbestuur is belast met de verzorging van de belangen en de regeling van de werkzaamheden der vereniging, het beheer der geldmiddelen en de uitvoering der besluiten van de algemene vergadering. Het vertegenwoordigt de vereniging zowel in als buiten rechten. Het draagt de dagelijkse leiding op aan een commissie uit zijn midden, met welker leiding de voorzitter ambtshalve is belast. Dit dagelijks bestuur (bestaande uit drie personen) is voor zijn verrichtingen aan het hoofdbestuur verantwoording schuldig.

ARTIKEL 10.

De algemene vergadering.

De hoogste macht in de vereniging berust bij de algemene vergadering. Zij stelt de statuten vast en het huishoudelijk reglement en brengt daarin zo nodig wijziging aan. De besluiten van het hoofdbestuur zijn aan haar oordeel onderworpen. Zij oefent het oppertoezicht uit over het beheer der eigendommen en der geldmiddelen.

ARTIKEL 11.

Jaarlijks wordt een algemene vergadering gehouden. Een buitengewone algemene vergadering wordt belegd telkens wanneer het hoofdbestuur dit nodig oordeelt of wanneer een bij huishoudelijk reglement te bepalen aantal afdelingen het verlangen daartoe schriftelijk met opgave van de punten van behandeling aan het hoofdbestuur kenbaar maakt. Blijft het hoofdbestuur in gebreke binnen de tijd van twee maanden de verlangde vergadering te houden, dan hebben de aanvragende afdelingen het recht zelf de vergadering uit te schrijven.

ARTIKEL 12.

Het verenigingsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ARTIKEL 13.

Wijziging dezer statuten kan slechts geschieden indien het hoofdbestuur of ten minste twee vijfde der afdelingen een desbetreffend voorstel doen en met ten minste twee derde der uitgebrachte stemmen, behoudens koninklijke goedkeuring.

ARTIKEL 14.

Ontbinding.

Een voorstel tot ontbinding der vereniging kan slechts uitgaan van het hoofdbestuur of van ten minste twee vijfde der afdelingen. Zodanig voorstel moet behandeld worden in een opzettelijk daarvoor belegde algemene vergadering, waar ten minste twee derde der afdelingen vertegenwoordigd moet zijn. Het voorstel wordt geacht te zijn aangenomen indien ten minste drie vierde van het totaal der uitgebrachte stemmen zich er mede verenigt. Bij onvoltalligheid dier vergadering moet binnen twee maanden opnieuw een algemene vergadering worden uitgeschreven, waarin met drievierde der uitgebrachte stemmen een besluit tot ontbinding kan worden genomen. In dat geval wikkelt het hoofdbestuur de lopende zaken af met inachtneming van het bepaalde in artikel 1702 van het Burgerlijk Wetboek. In afwijking van het in dit artikel bepaalde zal echter de Minister, onder wiens Ministerie de bijenteelt dan ressorteert, aan een eventueel liquidatiesaldo een bestemming geven, welke onmiddellijk verband moet houden met de bijenteelt en tevens tot bevordering daarvan moet strekken. Het liquidatiesaldo zal niet rechtstreeks ten goede van de leden kunnen komen.

ARTIKEL 15.

Huishoudelijk reglement.

Er bestaat een huishoudelijk reglement, bevattende een nadere omschrijving van de inhoud dezer statuten, benevens de daarmee verband houdende uitvoeringsvoorschriften. Bepalingen van het huishoudelijk reglement welke met deze statuten strijdig zijn, missen verbindende kracht.

SLOTARTIKEL.

In alle gevallen waarin statuten of huishoudelijk reglement niet voorzien, beslist het hoofdbestuur.

„Op 23 mei werden te 2 percelen koolzaad per vliegtuig bespoten, op 2 juni werd dit op 1 perceel herhaald. Ongeveer 15 imkers met ongeveer 60 volken werden getroffen. Bij de eerste bespuiting werden bij mij alle haalbijen gedood en op 2 juni nog weer een klein gedeelte van de toen aanwezige haalbijen. De nawerking is nog wel 4 weken merkbaar geweest in de vorm van larven trekken en dode pas uitgekomen bijen. Of de volken dit jaar nog honing zullen leveren is zeer de vraag.“

Zo ongeveer luidt een door de redactie ontvangen be-

richt, naar aanleiding van een in een vorig nummer geplaatste mededeling over bespuitingen. Laten we nu even goed nadenken.

Het hoofdbestuur doet zijn best voor een voor de imkers redelijke spuitwet.

De minister informeert bij de consulente of het met die bespuitingen inderdaad zo'n vaart loopt wat de bijenschade betreft.

De consulente antwoorden:

Hier weet de minister niets van...

bij ons is dit jaar geen bespuitingsschade door imkers gemeld.

De minister redeneert: als er geen schade is, waarom zal ik dan een spuitwet maken?

De imkers laten het hoofdbestuur „in zijn hemd“ staan. Het hoofdbestuur dat voor hun belangen vecht!

We herhalen het daarom nog eens:

a. Geef direct bij schade wel erg is met de bespuitingsschade.

sulent (adressen steeds te vinden in het januari-groentje). Die gaat dan zo mogelijk onmiddellijk ter plaatse een onderzoek instellen.

b. Verzamel direct een monster van een paar handenvol bijen.

c. Schrijf direct alle gegevens op, die voor het onderzoek van belang kunnen zijn.

Dan komt de minister tenminste aan de weet dat het wel erg is met de bespuitingsschade.

uit de Jaagkiepers

HET CONGRES TE ROME

(nog verder nog warmer dan Valkenburg)

Nadat te Bologna een voor-congres was gehouden voor de wetenschapsmensen om gedachten uit te wisselen over verschillende problemen de bijenteelt betreffende, werd op 18 september 1958 om 10 uur in het prachtige gebouw van de F.A.O. te Rome het XVIIe Internationale Bijenhouders-Congres geopend door de president Graaf Dr. A. Zappi Recordati, Generaal-secretaris van Apimondia. Deze heette de vertegenwoordigers van de Italiaanse regering en van de stad Rome hartelijk welkom en deelde mede dat ruim 650 deelnemers uit 35 landen van 4 werelddelen aan het congres deelnemen. Ook tot hen richtte hij een woord van welkom, waarna hij een overzicht gaf van de werkzaamheden van Apimondia. Op het congres te Wenen was hij door het bedanken van Dr. Morgenthaller tot Generaal-secretaris benoemd en had op 26 november 1956 te Bern diens werkzaamheden overgenomen.

Hij memoreerde dat in 1911 en 1928 het Congres ook in Italië had plaats gevonden en wel te Turijn. Over het voor-congres te Bologna deelde hij mede dat dit was geslaagd; er was o.a. veel over K.V. gesproken. Het was spreker gelukt Apimondia als niet „ambtelijk” bij de F.A.O. te doen opnemen. Dit is een groot succes, dat de bijenteelt daar thans erkend wordt en uitgenodigd wordt aan verschillende besprekingen deel te nemen. Dit is vooral van belang bij de toepassing van

beschermingsmiddelen voor planten in de landbouw. Een ander gevolg is dat het congres te Rome het prachtige gebouw van de F.A.O. met alle gemakken daaraan verbonden, ter beschikking was gesteld. Hij bracht daarvoor de dank van het Congres over.

Na toespraken van de Generaal-Directeur van de F.A.O. en de Italiaanse Minister van Land- en Bosbouw overhandigde Ir. E. Planckh, President van het Congres te Wenen (1956) het ere-lint van Apimondia onder luid applaus aan Graaf Zappi Recordati.

Hierna hield O. Marinelli, Erepresident van de Italiaanse Bijenhoudersbond zijn voordracht over de stand van de bijenteelt in Italië. Hij begon met een algemeen historisch overzicht, waarin onze landgenoten Swammerdam en van Leeuwenhoek ook werden genoemd. Hij deelde mede dat in bepaalde streken van Italië nog veel volken in vaste bouw werden gehouden. De Italiaanse bij is de beste bij: de koninginnteelt is van groot belang. In Italië wordt door de regering te weinig accijnsvrije suiker ter beschikking der bijenhouders gesteld.

Op de middagzitting werd verslag uitgebracht over de werkzaamheden van het voor-congres. De meningen over K.V. waren zeer verdeeld geweest. De eerste dag werd besloten met een receptie in de tuin van de „Terme di Diocleziano”, welke wij bereikten door een oud gebouw met veel kunstschaten. In de tuin was het heerlijk koel en de talrijke aanwezigen lieten zich de dranken en lekkernijen goed smaken.

De volgende dag werden in twee zalen diverse lezingen gehouden, terwijl er ook een bijeenkomst was van vertegenwoordigers van de zes landen van de Europese Gemeenschap over de problemen van de bijenteelt en de opzet van een gemeenschappelijke markt. Hieruit bleek dat de honingprijzen in deze landen veel uiteenlopen en dat die ons land wel aan de lage kant zijn. In de namiddag bezichtigden de congressisten de bezienswaardigheden van Rome.

Zaterdag 20 september werd weer geheel aan lezingen besteed, terwijl 's avonds per autobus een bezoek werd gebracht aan het mooie stadje Tivoli, waar de tuinen van de villa d'Este met de prachtige fonteinen en waterwerken, welke sprookjesachtig ver-

Het congres werd gehouden in het gebouw van de F.A.O.

licht waren, werden bezichtigd. De volgende dag, zondag, waren de deelnemers vrij, daar de audiëntie bij de Paus, welke op deze dag zou plaats vinden, verzet was naar de volgende dag. Toen begaven de congressisten zich per autobus naar de zomerresidentie in Castel Gandolfo. Het was vooral voor de katholieken onder hen een hele gebeurtenis; de Heilige Vader vertoefde enige tijd te midden der aanwezigen en liet zich de kopstukken van het Congres voorstellen. Hiertoe behoorde ook onze Voorzitter; ridder van Rappard keek vreemd op toen de Paus hem in het Nederlands antwoordde.

Daarna sprak de Paus in het Frans, een grote rede uit, die wij hier achter in zijn geheel opnemen. Wellicht is het de laatste officiële rede van de Paus geweest, want zoals bekend is Paus Pius XII 17 dagen na het uitspreken van deze rede, op 9 oktober, overleden.

Boven: Graaf Dr. Zappi Recordat bij de openingsrede. Op de achtergrond de vlaggen van alle landen.

Hiernaast: Enige bekende gezichten achter in de grote zaal: eerste rij v.l.n.r. uw redacteur en de heren Meijer en Jékavé.

De maandagmiddag en dinsdagmorgen werden weer in beslag genomen door lezingen, waarna om 15 uur de slotzitting van het Congres plaats vond. Hierin werden een viertal moties over K.V. gesteld. Van verschillende kanten was men tegen de reclame, die hiervoor gemaakt wordt; dat zou de bijhouders niet ten goede komen. Ten slotte zou een klein comité trachten uit de verschillende voorstellen er één te formuleren dat aan allen zou voldoen. De uitslag hiervan was bij de sluiting nog niet bekend.

Nadat de president het Congres gesloten had, opende hij de vergadering van Apimondia. Vier landen hadden om toelating gevraagd, zij werden toegelaten. Ofschoon meerdere landen nog niet aan hun geldelijke verplichtingen hadden voldaan (ons land behoorde hiertoe niet) kregen zij toch hun rechten. Het ontwerpstatuten werd na een toelichting van onze Voorzitter, aangenomen. (Wij kunnen er trots op zijn, dat de in 1949 tijdens het Congres te Amsterdam, dank zij onze voorzitter, ontstane Apimondia, geen doodgeboren kindje blijkt te zijn. Het aannemen der statuten zal ridder v. Rappard nog meer voldaan hebben, dan de mededeling in de oorkonde, waarmede hem in 1956 te Wenen het Gouden Weipplakkaat door de Oostenrijkse Imkersbond werd verleend: Voor zijn buitengewone verdienste voor de bijenteelt door zijn onvermoeibare bemoeiingen de imkers van de gehele wereld in „Apimondia” te verenigen.)

Bij het financieel overzicht van de secretaris-generaal bleek, dat hij, na het Congres te Wenen geen geld van Apimondia had behoeven uit te geven. Hij was daartoe in staat gesteld door persoonlijke giften en door middelen door De Federazione Apicoltura Italiana ter beschikking gesteld. Deze federatie had daarmede haar sympathie en verhouding met Apimondia willen uitdrukken. Verder werd besloten dat het volgend congres in 1961 in Madrid zal worden gehouden.

Een feestelijk afscheidsdiner in het hotel Excelsior

besloot het XVIIe Congres. Het was een waardig besluit, veel toespraken werden er gehouden en er heerste een vrolijke stemming. Te vlug was het einde daar en een hartelijk afscheid volgde tussen oude en nieuwe bekenden in vele talen. Gelukkig was aan een plotselinge staking van de stadsbussen weer een einde gekomen zodat wij weer tijdig onze verschillende onderkomens konden bereiken.

Uit Nederland waren 12 deelnemers aanwezig, dit was

minder dan in Wenen (19). De grootste groepen kwamen uit Frankrijk (106), Engeland (90), Italië (72), Duitsland (55). Opmerkelijk groot was het aantal deelnemers uit het noorden: Noorwegen 46, Denemarken 32, Zweden echter maar 5. Uit Rusland waren 22 deelnemers en uit Zwitserland 20. Van de ruim 60 gehouden lezingen was er geen bij uit ons land, hetgeen wel een achteruitgang is bij Wenen, toen drie landgenoten aan het woord zijn geweest. Aan het Congres was een Internationaal Festival van documentaire films op bijenteeltgebied verbonden. Er waren 28 films uit 13 landen.

Voor de dames en verdere familieleden der congressisten waren interessante uitstapjes ontworpen o.a. een mode-show.

Wij kunnen vaststellen dat het Congres in alle opzichten geslaagd is. Over Rome, zijn kerken, paleizen, fontein, ruïnes zou nog heel wat te vertellen zijn, maar de ruimte laat dat niet toe.

Het was een verre reis, het verblijf te Rome was warm, maar wij bewaren de aangenaamste herinneringen aan het XVIIe Internationale Bijenhouders-Congres te Rome.

Jékavé.

Boven: Onze voorzitter met onze Engelse vrienden Tonsley en Barnes.

Onder: Paus Pius XII onderhoudt zich met de deelnemers. Links o.a. Dr. Barnes, ridder v. Rappard, graaf Zappi en prof. Planckh.

Als zoveel anderen hebt gij naar Rome willen komen om er uw internationaal congres te houden. Gij hebt de wens geuit om Ons om zo te zeggen op de hoogte te stellen van uw werk en van Ons enige vaderlijke woorden te horen. Wij ontvangen u met vreugde en wensen u geluk met uw werk. Wij hebben de verscheidenheid bewonderd van de theoretische mededelingen en de praktische aanwijzingen, die gij aan de Imkers geeft en waarmede deze ongetwijfeld hun voordeel zullen doen. Voor de menselijke geest is de wereld der bijen verbazingwekkend zoals blijkt uit de belangstelling die men sedert de vroegste tijden voor hen heeft. Het middelpunt van deze wereld is de bijenwoning en de bijen zijn de hoofdpersonen in het wonderlijke leven dat daar binnen bruist. Zij zijn een van de rijkste en best bewerkte diersoorten die men overal en in alle klimaten aantreft. Ze bezitten een groot aanpassingsvermogen, betrouwbare verdedigingsmiddelen, uiterst fijne zintuigen en ze zijn verbazend vruchtbaar.

Het bijenleven wordt geleefd in een blijvende gemeenschap; elke groep van enkelingen bezit een aan zijn bijzondere taak ten bate van de gemeenschap aangepaste lichaamsvorm.

De koningin trekt allereerst de aandacht van onderzoekers en leken. Zij is groter dan de andere en ze leeft langer, het is haar taak eitjes te leggen, 1500 tot 3000 per dag, ongeveer 140 dagen achtereen. Daar ze geen wapen gebruikt, beschermen de andere haar en als andere koninginnen haar mededingsters dreigen te worden verlaat zij de woning met een zwerm werkbijen en gaat een nieuwe kolonie stichten. Naast de koningin vinden we de darren, lichamelijk minder weerbaar, die een actieve rol spelen bij de paring en die nodig zijn om het voortbestaan van het volk te verzekeren. Maar de steeds zeer talrijke werkbijen zijn het vijftigste en maken zich het meest nuttig. Ze verrichten verschillende taken opdat het werk goed gedaan wordt en op het ogenblik waarop het nodig is. Als ze pas geboren zijn vervullen ze reeds de taak van voedselster en zodra ze was afgescheiden, worden ze bouwbijs tenslotte ondernemen ze hun eerste vluchten van bloem tot bloem en worden haalbijen. Alle houden zich intussen bezig met hun eigen verdediging en die van het volk waarbij geen plaats onbezet blijft omdat ze elkaar aflossen.

Het is niet mogelijk en voor u trouwens ook overbodig om van de wonderen van de bijenwereld te vertellen, die vreemde wereld welke mysteries nog slechts ten dele ontsluit zijn; een sympathieke wereld zouden we zelfs willen zeggen om de verscheidenheid der diensten die ze de mensheid verleent.

Door uw aandacht te vestigen op de wijze waarop de bijen elkaar mededelingen doen mogen we één van de redenen Onze bewondering in uw herinnering roepen. Zeker men weet al lang dat ze in zekere zin met elkaar praten door middel van verschillende dansen; maar kortelings heeft men ontdekt dat ze elkaar mededelingen doen door middel van een nietig orgaan, de klier van Nassenoff, die dient om een golvende stroom van waarschijnlijk uiterst kleine geurende deeltjes uit te zenden; deze geurstroom zou alleen de bijen van het eigen volk aantrekken. Nog korter geleden heeft men ontdekt dat de bijen ook door middel van hoge trillingen contact onderhouden; men kan inderdaad bepaalde snelle en periodieke bewegingen van de vleugels waarnemen zonder dat men daarbij geluid hoort. Hierdoor zouden de werkbijen in staat zijn zich weer bij de zwerm aan te sluiten waarvan ze afgedwaald waren en hierdoor zouden ze andere werkbijen aanmerken om op een bepaalde bloem te gaan werken.

Sommigen zijn van mening dat het buitengewone oriëntatievermogen dat de bijen bezitten gebruikt zou kunnen worden om berichten over te brengen.

En dat brengt ons er toe om ons bezig te houden met een ander aspect van de bijenwereld: de voordelen die de mens trekt van hun werkzaamheid.

Bijenwas

Hun was — het belangrijkste dierlijke was — is het werk van de onvermoeibare werkbijen. Als men bedenkt dat de waskaarsen, bestemd voor de eredienst, geheel of voor

het grootste deel moeten zijn gemaakt van dit was, moet men toegeven dat de bijen de mens in zekere zin helpen om zijn hoogste plicht, die van het geloof, te vervullen.

Honing

Maar hun meest kenmerkende produkt is de honing, verkregen door de omzetting van de nectar der bloemen in hun lichaam, dank zij de uitscheiding van een speciaal daartoe dienende stof. Wel niemand zal onkundig zijn van de kostelijke voedende eigenschappen van de honing maar een toenemend aantal bijenstallen en de rationalisatie daarvan zou er toe kunnen leiden dat hij nog beter bekend wordt en tot voordeel gebruikt.

De in de honing aanwezige suikers schijnen buitengewoon belangrijk te zijn als men bedenkt dat de druivensuiker, die door

maning willen toevoegen, in de zekerheid dat gij die zult willen overdenken. De beschouwingen, die Wij aan u zouden willen voorleggen, zijn Ons door 't bijenvolk en door de honing, de vrucht van hun noeste arbeid, ingegeven.

De bijenkast is de woonplaats van duizenden vijftig en levendige insecten, als een drukke en ordelijke industriestad; als een eenhoofdige geregeerde staat zelfs, welker koningin zich evenwel niet voordoet als een soevereine en leidster maar als de vruchtbare moeder van heel het volk. Als men nadenkt over de oorsprong, de functie en het doel van het volk, komt de natuurvorser tot de slotsom dat de wascellen gemaakt zijn om de voor de voeding der larven bestemde honing te bevatten; de wiskundige voegt daar onmiddellijk aan toe dat de bijen de cellen zodanig zeshoekig maken, dat ze de grootste mogelijke inhoud hebben bij een zo klein mogelijk wandoppervlak; hij merkt eveneens op dat de drie vlakken die de middenwand vormen elkaar in de juiste hoek ontmoeten. Hij komt tot de slotsom dat de bij sedert lang een oud en moeilijk wiskundig vraagstuk heeft opgelost, dat voor korte tijd nog onderwerp van studie voor tal van geleerden was.

De waarnemingen van de natuuronderzoeker en de gevolgtrekkingen van de wiskundige verschaffen een uitgangspunt voor wijsgerige beschouwingen, die daarin het werk zien van een intelligentie, die in staat is een doel te zien en nauwkeurig de middelen te vinden om dat doel met zekerheid te bereiken.

Welke nu is die intelligentie?

De wijsgeer sluit zonder aarzelen de mogelijkheid uit dat men deze intelligentie aan de bijen zelf zou kunnen toedichten. Zij doen hun werk en ze doen het goed, maar ze begrijpen niets; zonder in staat te zijn om vorderingen te maken gehoorzamen ze sedert duizenden jaren aan het instinct dat hun individueel gedrag strikt bepaalt, zelfs al laat het de soort de mogelijkheid van zekere aanpassing. Tot welke andere gevolgtrekkingen kunnen we komen dan dat de intelligentie, die de organisatie van het volk en het leven der bijen bestuurt, die van God is, die de aarde en de hemel geschapen heeft, de kruiden en de bloemen doet groeien, die de dieren begiftigd heeft met instinct. Wij nodigen u uit, dierbare kinderen, om in het bijenvolk het werk van de Heer te zien, een werk dat u met stormheid slaat.

Bewonder het bijenvolk en loof het om deze afspiegeling van Zijn goddelijke wijsheid, loof het om de was die op de altaren brandt, symbool van de zielen die willen gloeien en brandende zich geven voor Hem; loof 't om de honing, die goed is, maar beter zijn Zijn beloften waarvan de psalmdichter zingt dat ze strekender zijn dan honing voor zijn mond. Het Woord des Heren is zoeter dan honing die uit de raten lekt, zegt hij verder.

Is dat waar?

Geeft de Heer niet alleen smart en verdriet? „God onthoudt ons wat vreugde geeft” hoort men dikwijls op droeve en ontgoochelde toon zeggen. Inderdaad is degene, die van verre toekijkt en de schijn voor werkelijkheid houdt, geneigd te geloven dat Gods bemoeienis met de wereld droefheid brengt want zij ontnemt het leven alle poëzie en alle warmte. Maar aldus is het niet, dierbare kinderen. Vraag het aan hen die nimmer verre zijn van God, aan hen die Hem naderen met diep vertrouwen en een nederig hart. Vraag hen of het niet waar is dat na het moeilijke begin, na de onzekerheid der eerste schreden, de weg steeds gemakkelijker wordt. Vraag hen of het niet waar is dat dikwijls het Kruis — het Kruis dat leert, dat redt, dat alles anders maakt — het hart verheugt.

Zingt de auteur van het „Stabat” niet: „Fac me Cruce inebriari” (Maak mij vreugdedronken door het Kruis)? Maar, waarom zoudt ge het vragen? Probeert het zelf, dierbare kinderen en ziet hoe goed de Heer is. Begin zonder wederstreven, zonder vervloeking de bitterheid van de instinctieve tegenstand, onverschilligheid, onbegrip, zelfs die van vervolging te dragen. Gij zult aan het eind zien welke klaarte, vrede en vreugde u zullen vervullen. Mochten de mensen die God ken-

REDE

VAN Z.H. DE PAUS

het organisme wordt opgenomen zonder het tot welke omzettingsarbeid dan ook te dwingen, een wezenlijke versterking vormt voor het hart en rechtstreeks naar de spieren gaat, terwijl de vruchtensuiker die naar de nieren gevoerd wordt daar een voor de gezondheid onmisbare reserve vormt. Laten we daar nog aan toevoegen dat honing rijk is aan vitamines en aan hormonen en dat zelfs het bijengif mogelijk te eniger tijd in de geneeskunde kan worden gebruikt.

Bestuiving

Meer nog dan door de produktie van was en van honing verdienen de bijen door hun werk bij de bestuiving een eerste-rangsplaats in de landbouweconomie. Het werk van uw congres heeft de mogelijkheid onderstreept om de opbrengst van de voedselgewassen en van bepaalde gewassen voor de industrie belangrijk te verhogen dank zij de vergroting van het aantal bijenvolken.

Het veronachtzamen van de belangrijke factor van de bestuiving heeft voor bepaalde producenten van zaad en fruit tot gevolg dat ze oogsten krijgen, die ternauwernood een derde of een kwart bedragen van wat ze zouden kunnen krijgen als ze hun toevlucht namen tot de diensten van de bijen.

Belangstelling van de jeugd

Dat zijn, kort geschetst, de belangrijkste voordelen die deze kleine vliesvleugeligen de mens opleveren. Wij hopen met u dat een betere landbouwvoorlichting voortaan aan jonge lieden de noodzakelijke kennis en de vereiste lust zal geven om zich met vreugde te wijden aan deze boeiende en vruchtbare teelt. De moderne wetenschap is het verre om de landelijke poëzie van de bijenteelt te doen verdwijnen, veel eerder legt zij elke dag meer wonderlijke mysteries en nieuwe bronnen bloot.

Meer honing

De kennis van de bijenziekten en van de vijanden der bijen is een eerste, vaak veronachtzaamde vereiste voor de bijenteelt. Maar de welvaart van deze kleine wereld hangt verder van vele positieve factoren af die de produktie van honing kunnen verhogen. De theoretische en praktische studie van de uitwendige omstandigheden, van het bijenras, de levenskracht van de koningin, het zwermen, geeft de imker de zoeter gewenste middelen in de hand om de produktie op te voeren en bij voortdurend hoog te houden.

Vaderlijk woord

Wij danken u dat gij Ons de gelegenheid hebt gegeven om te spreken en alvorens afscheid van u te nemen zouden wij u enige woorden van vaderlijke ver-

Vragenrubriek

Vragen voor deze rubriek zenden aan **Bijenhuis te Wageningen**. Alle vragen worden zo spoedig mogelijk per brief beantwoord en daarna in het **Groentje** gepubliceerd.

Vraag 44:

Kunt u mij laten weten wie tegenwoordig in Holland Kraïner koninginnen kan leveren?

Bij welke temperatuur kan men honing bewaren zonder dat kristallisatie optreedt? N. W. te E.

Kraïners. Honing die niet kristalliseert

- Een advertentie in het **Groentje** zou u misschien kunnen helpen aan het gewenste adres.
- Honing mag niet tot een hogere temperatuur worden verwarmd dan 50 of ten hoogste 60° Celsius. Hij blijft dan enige tijd vloeibaar als hij wordt bewaard in een vertrek, waarin het niet kouder is dan 15 graden Celsius.

Zou men de honing tot een zo hoge temperatuur verhitten dat geen kristallisatie meer zou optreden dan boet de honing aan kwaliteit in. S.

Vraag 45:

Wat heb ik fout gedaan om raathoning te winnen op de heide. Een goed sterk volk met jonge koningin op 2 broedkamers gaf ik half juli 10 ramen met gezegeld broed in één broedbak. Op deze broedbak zette ik een zelf gemaakt honingkamertje, dat juist in de gewone (simplex) honingkamer past, waarin dus ook een kleiner formaat raampje geplaatst werd, van strookjes kunststraal voorzien, rooster ertussen. Uitslag: broedkamer 10 volle ramen verzegelde honing op een klein broednestje na. Dik in de bijen. Honingkamer: helemaal niet in geweest. Alles was flink warm toegedekt.

J. W. B. te J.

Geen raathoning gewonnen

Dat in uw honingkamer niet gebouwd is, is vooral te wijten aan de omstan-

nen of hem hervinden Zijn wil als richtsnoer voor hun leven nemen. Niemand zegge dat we op aarde zijn om hemelse vreugde te smaken. Maar om er een voor-smaak van te hebben, zeker! Na een lange reis vol vermoeienis en in-spanning is de mens „het land, vloeiende van melk en honing” beloofd en op zijn weg daarheen dalen elke dag Gods goede gaven op hem neer als het blanke manna dat geurt als bloem en honing.

Dierbare kinderen die de wonderlijke en verwonderlijke wereld der bijen bestudeert, smaakt en ziet, voor zover dat hier beneden mogelijk is, de mildheid Gods. Er komt een dag dat ge in de hemel zult ervaren dat de zee van Zijn licht en Zijn eeuwige liefde nog oneindig zoeter zijn dan honing. In de zekerheid van de Goddelijke Genade die Wij vurig voor u afsmeken, verlenen Wij u en allen die u dierbaar zijn Onze Apostolische Zegen.

digheid, dat aan de heidedracht een periode van ongunstig weer met veel slagregens vooraf ging. Het gewin op de heide zette pas in, toen de bloei al over zijn hoogtepunt heen was.

Als, toen het warme weer aanbrak, het volk nog sterk genoeg was, had een klimraam in de honingkamer, liefst een met open broed, misschien de bijen nog tot bouwen aldaar kunnen bewegen. S.

Vraag 46:

In geen enkel boek vind ik een afdoend middel tegen zwermen. Nu dacht ik zo: onder de broedkamer een andere kamer, tussen beide een moerrooster. De oude moer, bovenin dus, kan niet weg. Ook de jonge moeren moeten boven blijven. Zij vechten de zaak wel uit. Er kan echter geen zwerm gevormd worden. Zo simpel zal het geval wel niet zijn, anders zou het wel gedaan en aanbevolen worden. Waarom is mijn redenering fout?

W. A. J. R. te B. L.

Zwermen voorkomen

Men kan wel door verschillende manipulaties voorkomen dat bijenvolken zwermen, maar een universeel middel tegen het zwermen is tot dusverre niet gevonden.

Als u de oude moer **boven** het rooster brengt dan zal het volk toch zwermen. Zodra het tijdstip daarvoor is gekomen zullen de bijen de kast „al zwerpende” verlaten en de oude moer zal trachten zich daar bij te voegen. In sommige gevallen zal het haar gelukken zich ongedeerd door het rooster te wringen en dan heeft dus het middel gefaald. In andere gevallen zal zij bij haar pogingen het rooster te passeren daarin bekneld raken en zo de dood vinden. Het kan ook gebeuren, dat de moer blijft waar zij is, dus in de bovenkamer. Onder beide omstandigheden zullen de zwermende bijen op de kast terug trekken. Als de oude moer bekneld is geraakt en daardoor is gedood, zullen er na enige dagen jonge moeren uitlopen. Deze blijven echter niet boven het rooster totdat de strijd om de troon is uitgestreden, maar zij zullen voor het merendeel het rooster, door haar kleine lichaamsvorm passeren en dan toch zwermen. Heeft de oude moer boven het rooster de eerste zwerm overleefd, dan zullen ook de zwerm-bijen op de kast terug trekken, maar dan wordt de oude moer het slachtoffer, zodra er jonge koninginnen uit komen en daarna volgt een zelfde verloop als hierboven omschreven. De door u uitgedachte wijze van han-

delen moet derhalve reeds om de aangegeven gevolgen ten sterkste worden ontraden. S.

Vraag 47:

Waar ik andere jaren van mijn twee bijenvolken zowat 20 kg honing oogst, bleef de opbrengst dit jaar ver daaronder. De bijen vertoonden ook geen bouwlust. Van de 6 bouwramen die ik gaf zijn er nu (21 september) pas 3 iets uitgebouwd. Raten in de honingkamer met gaten er in werden totaal niet bijgewerkt. De volken zijn verder in goede staat.

Een jaar of 6 geleden raadde u mij aan Hartgespan te zaaien, waarvan u me wat zaad zond. Er is nooit een bij op de bloem afgekomen. Hommels in groot aantal.

Th. v. H. te N. a. d. IJ.

Geen bouwlust. Honingt Hartgespan?

- Het ontbreken van bouwlust zal wel verband hebben gehouden met het uitblijven van een goede dracht. Door tijdig en doelmatig te voeren zoudt u het euvel hebben kunnen ondervangen.
- Het door u bedoelde lipbloempje wordt als regel wel druk door de bijen bevroren; waarom dit bij u niet het geval was, is moeilijk te zeggen. De grondsoort, waarop een plant groeit, kan op het afscheiden van nectar van grote invloed zijn. B.v. Linde en dopheide honigen in sommige streken overvloedig, in andere niet of slechts in geringe mate. S.

Vraag 48:

Daar ik geen zolder heb, moet ik de ledige raten in de kamer opbergen. Daar wij de geur van paradichloorbenzol erg onaangenaam vinden, heb ik achter mijn 2 bijenkasten, die in de open lucht staan, een afdakje getimmerd en daar deze raten opgehangen. Die hangen dus nu winter en zomer buiten. Zijn hieraan ook bezwaren verbonden? M. O. te G.

Raten bewaren

Raten, welke gedurende de winter aan weer en wind zijn blootgesteld, worden gewoonlijk broos en zijn dan in het bijenvolk niet meer te gebruiken. De bescherming, welke een afdakje geeft, zal zulks naar ik meen niet kunnen verhinderen. Als u de raten niet binnen (in huis of in een schuur) kunt bewaren, hang ze dan liever buiten in een reserve-kast, welke behoorlijk tegen de regen is afgedekt en welke goed ventileert. De ventilatie-openingen van fijn gaas voorzien, zodat geen ongewenste gasten kunnen binnendringen. Een beproefd middel om de raten te bewaren is, deze in een broedkamer boven het wintervolk te plaatsen. Tussen deze kamer met lege raten en het wintervolk legt u dan een kleedje, vóórin voorzien van een gaatje van b.v. 5 bij 5 centimeter. De bijen houden dan de raten zuiver. S.

KANTONGERECHT TE DORDRECHT

In de zaak van de Officier van Justitie in het Arrondissement Dordrecht, uitoefenende het openbaar ministerie bij het kantongerecht te Dordrecht, ambtshalve eiser tegen
Gerrit Antony Eppink,
geboren op 7 maart 1898 te Aalten,
van beroep tuinman
wonende te Dubbeldam, Dubbelsteijnlaan 63;
in persoon verschenen en ter terechtzitting bijgestaan door Mr. H. v.d. Heuvel, advocaat te Dordrecht, heeft de Kantonrechter te Dordrecht gewezen het navolgende

VONNIS

De Kantonrechter te Dordrecht;
Gelet op
de ter zake uitgebrachte dagvaarding, welke vanwege de Officier van Justitie in het Arrondissement Dordrecht de 19e juli 1958 werd betekend aan de verdachte in persoon;
het proces-verbaal van de op 30 juli 1958 in het openbaar gehouden terechtzitting voor strafzaken van dit Kantonrecht, op welke terechtzitting na tegen verdachte verleend verstek, de verdere behandeling van deze zaak is aangehouden tot de terechtzitting van 6 augustus 1958 te tien uur met bevel tot oproeping van de verdachte;

de akte van oproeping van verdachte tegen genoemd tijdstip, op 2 augustus 1958 aan verdachte in persoon betekend;
het proces-verbaal van de op 6 augustus 1958 in het openbaar gehouden terechtzitting voor strafzaken van dit Kantonrecht, op welke terechtzitting het onderzoek in deze zaak heeft plaats gevonden; het ter terechtzitting overgelegde ambtsedige proces-verbaal van de wachmeester der rijkspolitie eerste klasse Jan Spruit, gesloten en ondertekend te Dubbeldam op 10 juli 1958;
het rapport van de rijkstuinbouwconsulent Ir. D. Kers Hzn. d.d. 10 maart 1958, gericht aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Dordrecht en Dubbeldam;
Overwegende dat aan de verdachte Eppink is tenlastegelegd: „dat hij op of omstreeks 4 juli 1958 te Dubbeldam op de buitenplaats Dubbelsteijn, 5, althans een of meer bijenkasten met uitvliegende bijen heeft gehad of gehouden;
Overwegende, dat de verdachte, ter terechtzitting ondervraagd, heeft verklaard als volgt:

A. Ik erken op 4 juli 1958 te Dubbeldam op de buitenplaats Dubbelsteijn vijf bijenkasten met uitvliegende bijen te hebben gehad. Door het college van Burgemeester en Wethouders van Dubbeldam is aan mij geen ontheffing verleend van het verbod neergelegd in artikel 1 lid 1 van de verordening der gemeente Dubbeldam, regelende het houden van bijen;
B. Ik was niet in staat deze bijenkasten ergens te plaatsen waar dit toegestaan was, omdat ik er geen andere plaats voor kon vinden. Bovendien acht ik mij zelf niet strafbaar, omdat naar mijn mening de onderhavige verordening verbindende kracht mist;
Overwegende dat door de verklaring van de verdachte afgelegd ter terechtzitting voorzover vermeld onder A, en de inhoud van voormeld proces-verbaal voorzover op eigen waarneming en ondervinding berustende wettig is bewezen en Wij daaruit tot de overtuiging zijn gekomen dat de verdachte het hem ten laste gelegde feit heeft begaan, met dien verstande, dat Wij wettig en overtuigend bewezen achten, dat het feit begaan is op 4 juli 1958 en betreft het hebben van vijf bijenkasten met uitvliegende bijen;
Overwegende, dat de feiten en omstandigheden die reden geven tot de beslissing dat verdachte het hem ten laste gelegde feit heeft begaan, zijn die vermeld in de vorenstaande bewijsmiddelen;

Overwegende dat — wat de strafbaarheid van het onderhavige feit betreft — te Dubbeldam het hebben van bijenkasten met uitvliegende bijen in de periode van af 1 mei tot en met 7 september verboden en strafbaar gesteld is in de verordening der gemeente Dubbeldam, regelende het houden van bijen, welke verordening, vastgesteld op 21 maart 1958 in werking is getreden op 19 april 1958 en luidt als volgt:

Artikel 1.

1. Het is verboden vanaf 1 mei tot en met 7 september bijenstellen of enige andere verzameling van bijenkorven of -kasten of dergelijke voorwerpen met uitvliegende bijen te hebben of te houden.
2. Van dit verbod kunnen burgemeester en wethouders op verzoek van belanghebbende ontheffing verlenen voor de plaatsen, waarvan en de tijden, gedurende welke van de bijen geen schade voor de komkommerteelt te duchten valt.

Artikel 2.

1. Overtreding van het bepaalde in het eerste lid van het vorige artikel wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste 2 maanden of geldboete van ten hoogste f 300.-
2. Bij veroordeling wegens overtreding van deze verordening kunnen de voorwerpen in de verordening genoemd, waarmede de overtreding gepleegd is, worden verbeurd verklaard, voor zover zij aan de veroordeelde toebehoren.

Artikel 3.

Deze verordening kan worden aangehaald onder de titel „Bijenverordening.“
Overwegende dat verdachtes raadsman diens beroep op de onverbindendheid der onderhavige verordening heeft toegelicht aan de hand van een voorgedragen en overgelegde pleitnota met de daarin genoemde en daarbij overgelegde stukken, waarvan Wij de inhoud als hier ingelast beschouwen, komende de stellingen van de raadsman in het kort geformuleerd op het volgende neer

- a. de gemeenteraad van Dubbeldam is met deze verordening getreden buiten de haar bij artikel 168 Gemeentewet gegeven verordenende bevoegdheid, omdat de verordening noch betreft de openbare orde en zedelijkheid en gezondheid, noch een huishoudelijk belang der gemeente;
- b. de onderhavige verordening is in strijd met artikel 164 en 165 van de Grondwet, omdat door de verbodsbepaling het eigendomsrecht hier praktisch ontnomen wordt en nog wel zonder schadeloosstelling;
- c. de verordening is onverbindend in de leer der onsplitbare wilsverklaring;

Overwegende dat, zoals uit de verordening zelf blijkt, (cf. artikel 1 lid 2) — doel en strekking der verordening is schade voor de komkommerteelt door uitzwermende bijen te voorkomen;
Overwegende dat Dubbeldam is een agrarische gemeente, op wier grondgebied zeer vele tuindersbedrijven worden geëxploiteerd, waarin (cf. het bovenaangehaalde rapport van Ir. D. Kers Hzn) jaarlijks miljoenen komkommers worden geteeld;
Overwegende dat onder deze omstandigheden de door de gemeenteraad van Dubbeldam getroffen maatregelen — die bedoelt gevaren voor de komkommerteelt af te wenden — zo zeer de belangen der ingezetenen, die in de tuinderij hun bestaan vinden, betreft, dat bij de toepassing daarvan het belang van de in Dubbeldam levende gemeenschap betrokken is en dan ook betreft de huishouding der gemeente, (cf. arrest H.R. 4 juni 1928 Nr. J. 1928 pg. 1351);

Overwegende dat de stelling als zou een verordening als de onderhavige, het huishoudelijk belang der gemeente niet kun-

nen dienen dan ook moet worden verworpen;

Overwegende dat de raadsman van verdachte echter voorts betoogd heeft dat uitzwermende bijen geen schade aan de komkommerteelt toebrengen, althans dat nog geenszins vaststaat, dat zij wel schade veroorzaken, zodat deswege geen sprake is van een te beschermen huishoudelijk belang der gemeente;

Overwegende dat professor Dr. A. Minderhoud, rijksbijenteeltconsulent, als deskundige ter terechtzitting gehoord, het navolgende heeft verklaard:

Uit ervaring verkregen door jarenlange waarnemingen is mij het volgende bekend omtrent het ontstaan van zogenaamde zaadkoppes bij de teelt van komkommers. De meeste komkommers hebben weinig of geen zaden. De komkommers die veel zaad inhouden noemt men zaadkoppes. Deze zaadkoppes worden afgekuurd voor export en brengen derhalve minder op dan de andere komkommers.

De bestuiving van de komkommerbloemen tengevolge waarvan deze zaadkoppes ontstaan, vindt uitsluitend plaats door insecten; windbestuiving is naar mijn mening uitgesloten. Deze bestuiving wordt hoofdzakelijk door honingbijen veroorzaakt. Ook de hommels kan bestuiving teweegbrengen doch ik schat de aanwezigheid van hommels ten opzichte van die van bijen als één op tien. Bovendien bestuiven bijen veel beter dan hommels. Het aandeel van vliegen bij de bestuiving is te verwaarlozen. Bijenvolken die zich binnen een afstand van twee kilometer van komkommerplanten bevinden, bevliesen deze planten, en zijn dus in hoofdzaak verantwoordelijk voor het voorkomen van zaadkoppes onder de komkommers.
Deze materie is bestudeerd door een commissie die op ambtelijk initiatief tot stand is gekomen en waarin ook ik zitting heb. Deze commissie is unaniem tot het oordeel gekomen, dat het ontstaan van zaadkoppes in hoofdzaak te wijten is aan het bevliesen door bijen van de komkommerbloemen.

Een lid van deze commissie, Ir. Mommers te Breda, had een afwijkend oordeel omtrent de schade die door het voorkomen van zaadkoppes geleden zou worden. Dit lid meende namelijk dat de uiteindelijke geldelijke opbrengst van de komkommers niet lager zou zijn ondanks het optreden van zaadkoppes, daar door het bevliesen van komkommerplanten door bijen meer komkommers ontstaan dan zonder deze omstandigheid.
De hogere produktie zou de lagere gemiddelde opbrengst dus compenseren.

Om gegevens over de hogere opbrengst te krijgen nam Ir. Mommers de volgende proef, waarvan hij de toedracht en de resultaten heeft gepubliceerd, zodat ik hiervan kennis heb kunnen nemen.
Hij gebruikte hierbij een teeltbak met vijftien ramen. Onder ieder raam plaatste hij een komkommerplant en snoeide elke plant zodanig dat daaraan drie ranken overbleven.

Van elke plant behandelde hij vervolgens de vrouwelijke bloemen aan de ranken op de volgende wijze:

van één rank bestoof hij ze met de hand, van de tweede rank bedekte hij ze zodanig met zakjes dat bestuiving uitgesloten was, terwijl de bloemen van de derde rank vrij toegankelijk voor insecten bleven. Daarna bleek dat de tweede ranken, waarvan de bloemen dus met zakjes afgeschermd waren geweest, aanmerkelijk minder opbrachten dan de eerste en de derde ranken, van welke de opbrengst ongeveer evenveel was.

Tenslotte moet ik nog mededelen dat zaadkoppes blijkbaar bij jonge planten, dat wil zeggen, bij planten in de maanden april tot half juni niet zo gemakkelijk voorkomen als bij de oudere planten. Het verschil is echter niet zeer groot.
OVERWEGENDE dat uit deze deskundige verklaring blijkt dat de bestuiving van de vrouwelijke komkommerbloemen door bijen tot gevolg heeft dat zaadkoppes ontstaan, dat zijn komkommers die veel zaad inhebben en daardoor niet voor export in aanmerking komen, en een veel lagere prijs opbrengen, hetgeen ook blijkt uit bedoeld rapport van Ir. Kers, dat — zoals vaststaat — gericht tot het College van Burgemeester en Wethouders van

Dubbeldam mede geleid heeft tot het uitvaardigen van deze verordening;

OVERWEGENDE dat wij de stelling van gedaagdes raadsman als zou hier geen te beschermen belang voor de komkommerteelt aanwezig zijn niet delen; OVERWEGENDE dat immers de gemeenteraad van Dubbeldam niet zijn verordening bevoegdheid te buiten is gegaan, door — afgaande op het deskundig oordeel van deskundigen op het gebied van de bijen en van de tuinbouw — deze verordening uit te vaardigen teneinde de door deskundigen aanwezig geachte schade aan de komkommerteelt door uitzwerende bijen te voorkomen;

OVERWEGENDE dat — waar deze verordening gebaseerd is op de inzichten van deskundigen — mede verworpen moet worden de stelling van de raadsman, dat deze verordening kennelijk onredelijk is; OVERWEGENDE dat aan een en ander niet afdoet dat niet alle deskundigen overtuigd zijn, dat de komkommerteelt schade ondervindt door de bevestiging van de bloemen door bijen, omdat de gemeenteraad van Dubbeldam niet kennelijk onredelijk heeft gehandeld door de inzichten van deze laatste deskundigen niet over te nemen.

OVERWEGENDE dat bovendien de raadsman verklaard heeft, dat alle deskundigen het ontstaan van zaadkopen bij komkommers, mede aan bestuiving door bijen wijten, doch alleen betwisten dat hierdoor een mindere geldelijke opbrengst wordt veroorzaakt, omdat door de bijenbestuiving meer komkommers groeien, zodat de mindere prijs voor zaadkopen wordt goedgemaakt door de meerdere opbrengst aan komkommers, welke theorie echter niet in haar algemeenheid is te aanvaarden omdat deze afhankelijk is van niet te beheersen markt-economische factoren, en bijvoorbeeld van algemene bekendheid is (zie de veilingberichten) dat het binnenland niet voldoende afzetmogelijkheid biedt voor komkommers, zodat deze zogenaamd op de veiling „door-draaien” en worden vernietigd, c.q. als veevoer worden gebezigd;

OVERWEGENDE dat de raadsman ten slotte ten aanzien van artikel 168 Gemeentewet heeft betoogd, dat de gemeenteraad door deze verordening uit te vaardigen de belangen van bijenhouders, fruitelers en zaadtelers geschonden heeft en geacht moet worden deze belangen niet getoetst te hebben aan de belangen van de tuinders;

OVERWEGENDE dat wij ook dit betoog verwerpen, in de eerste plaats omdat dit een vraag van beleid betreft, welk beleid de Rechter niet mag toetsen, met name niet of en op welke wijze de plaatselijke wetgever een huishoudelijk belang wil beschermen, en in de tweede plaats omdat niet is in te zien waarom de gemeenteraad na toetsing de belangen van de komkommerteelt niet hoger zou hebben mogen aanslaan dan die van de andere groepen en ook hier van een kennelijk onredelijk besluit niet gesproken kan worden, nog afgezien daarvan dat de verordening de mogelijkheid schept ontheffing van het verbod te verlenen, doende het — wat de verbindendheid der verordening betreft — uiteraard niet ter zake of het College van Burgemeester en Wethouders, aan hetwelk het verlenen van ontheffing is toevertrouwd, in een bepaald geval op — volgens de raadsman onjuiste — gronden een ontheffing heeft geweigerd;

OVERWEGENDE dat — naar Ons Oordeel — strijd met artikel 164 en 165 Grondwet niet aanwezig is, aangezien geen sprake is, dat door de verordening het eigendomsrecht van een bijenstal aan de imker ontnomen wordt dan wel zodanig wordt beperkt, dat het vrij en uitsluitend gebruik van de eigendom geheel of ten dele ophoudt te bestaan;

OVERWEGENDE dat immers — afgezien van de mogelijkheid van ontheffing — aan de bijenhouder in de open tijd generlei belemmering in de weg wordt gelegd, terwijl niets hem belet om in de verboden tijd zijn stal over te brengen van Dubbeldam naar een plaats, waar geen verbod geldt;

OVERWEGENDE dat de stelling, dat de tekst van de verordening zodanig is, dat de verordening in verband met de leer der zgn. onsplitsbare wilsverklaring niet

Met enige collega's kwamen we tot de slotsom dat zelfs de beste methode in een slecht jaar als 1958 je maar een schrale of zelfs helemaal geen oogst kan geven.

Ik pas al enige jaren een voor mij geschikte methode toe. Of dit nu de methode Baas is of de Aalster of een combinatie beoordeelde u zelf maar aan het eind van dit praatje. De fabrieksmethode is het niet. Gelezen wat de heer Hoekema in het januarinummer en de heer Romeijn in het maartnummer over die methode schrijven geloof ik, dat het ook eenvoudiger kan.

Genoemde schrijvers spreken al over moeilijk vervoerbare kasten en als we de foto in het maartnummer zien, weten we dat dat juist is. Maar het worden ook dure fabriekjes. Ga maar eens optellen!

Als ik dan verder van de heer Hoekema lees dat hij van twee volken ruwweg 225 pond honing kreeg, vergelijk ik zijn oogst en het door hem gebruikte materiaal eens met de mijne.

Ik gebruik genormaliseerde simplexkasten en werk met 1 broedkamer, waarop koninginnerooster en 2 honingkamers. Mijn methode komt in het kort hierop neer. Ik winter 3 goede volken in, in het voorjaar maak ik daar 2 van en die gaan naar het koolzaad. De laatste week van de bloei neem ik van elk volk een kunstzwerm af. Verder doppen breken enz. als gewoon. Ik winter weer 3 goede volken in, terwijl ik 1 kunstzwerm opkweek tot een goed wintervolk, dat verkocht wordt. In 1957 geslingerd van koolzaad, klaver-linde van beide volken: 209 pond.

Een eenvoudige methode, weinig materiaal en een goed resultaat. Dit even ter overdenking.

Als steeds met hartelijke groet

DE BIJENMAN

verbindend is, evenmin juist voorkomt, omdat de raadsman met zijn voorbeeld consequenties aan de verordening toekent, welke deze in feite niet heeft, zijnde met name in het gegeven voorbeeld een kist met turfmoel geen bijenkast noch bijenkorf noch iets dat met een bijenkast of korf gelijk te stellen is, terwijl degene bij wie zich een bijenzwerm in een kist met turfmoel vastzet niet een bijenstal met uitvliegende bijen heeft noch houdt;

OVERWEGENDE dat het beroep op de onverbindendheid der verordening wordt verworpen en het bewezen verklaarde feit is een strafbaar feit en volgens de Bijenverordening van Dubbeldam oplevert;

„het hebben van bijenkasten met uitvliegende bijen in de periode vanaf 1 mei tot en met 7 september.”

welk feit strafbaar is gesteld in artikel 2 van de Bijenverordening van Dubbeldam;

Overwegende dat verdachte is strafbaar, aangezien geen gronden gevonden zijn, welke de strafbaarheid van verdachte uitsluiten;

Overwegende dat wij de na te noemen straf, gelet op het principiële karakter en de betekenis van het feit en de omstandig-

heden waaronder het is begaan, een juiste correctie achten; Mede gezien de artt. 23 en 91 Wetboek van Strafrecht artt. 1, 1e lid en 2, 1e lid van de Bijenverordening der gemeente Dubbeldam;

RECHTDOENDE IN NAAM DER KONINGIN !

Verklaren bewezen hetgeen hiervoor als bewezen is aangenomen en gequalificeerd; Verklaren dit bewezen strafbaar en verdachte deswege strafbaar;

Veroordelen hem terzake van het bewezen verklaarde tot een geldboete van één gulden bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door een hechtenisstraf van één dag.

Aldus gewezen en uitgesproken door Mr. W. O. de Kat Angelino, kantonrechter, ter openbare terechtzitting van het Kantongerecht te Dordrecht van 20 augustus 1958, in tegenwoordigheid van de griffier Mr. P. Mostert, die dit vonnis met de Kantonrechter heeft getekend.

get. P. Mostert, get. W.O. de Kat Angelino
Voor afschrift
De Griffier bij het kantongerecht te Dordrecht.

get. P. Mostert.

Kosten f 10.40.

REGELING FILMVOORSTELLINGEN

„Bijhouden met succes“

Evenals voorgaande jaren is om onnodig heen- en weerreizen zoveel mogelijk te voorkomen voor een bepaald gebied een periode aangewezen, waarin de afdelingen een vertoning van de film „Bijhouden met succes“ kunnen aanvragen. Deze indeling is als volgt:

November 1958:
Oost-Brabant en Noord-Limburg.

December 1958:
Midden-Brabant, Betuwe en Maas en Waal.

Januari 1959:
Zuid-Limburg.

Februari 1959:
Zeeland, Zuidhollandse Eilanden en West-Brabant.

Aanvragen te richten aan:
Rijksbijenteeltconsulent voor Zuid-Nederland,
Bredaseweg 304, Tilburg.

Voorstellen algemene vergadering

De afdelingen worden er aan herinnerd, dat voorstellen voor de algemene vergadering 1959 vóór 10 december 1958 bij het hoofdbestuur kunnen worden ingediend.

DE PARTICULIER SECRETARIS VAN H.M. DE KONINGIN

SOESTDIJK, 14 OKTOBER 1958.

Hare Majesteit de Koningin heeft mij verzocht U haar vriendelijke dank te willen overbrengen voor de aanbieding van de beste honing der te Valkenburg gehouden Nationale Honingtentoonstelling. Zoudt U dit eveneens willen overbrengen aan de inzenders en inzendersters van deze honing?

De Particulier Secretaris van
Hare Majesteit de Koningin,
(w.g.) Mr. J. VAN DER HOEVEN.

Uit de

Afdelingen

AFDELING APELDOORN VIERING 60 JARIG JUBILEUM

Onder grote belangstelling vierde de afdeling Apeldoorn op 15 oktober j.l. haar 60-jarig bestaan in de Poort van Kleef. Reeds vroegtijdig was de zaal bezet met leden en hunne dames en genodigden, in totaal ongeveer 300 personen.

Te circa 20 uur opende de voorzitter, de heer C. W. F. Jansonius, het jubileumfeest met een hartelijk woord van welkom aan leden en genodigden en in het bijzonder aan de afgevaardigden van het Hoofdbestuur, de heren Maagendans en Groenveld en de heer Seuninga van Wageningen en de vertegenwoordigers van de afdelingen Arnhem, Beekbergen, Deventer, Eerbeek, Epe en Ughelen en de pers, welke laatste vooral de aandacht van spreker had in verband met de medewerking die wij van die zijde mochten ondervinden door uitgebreide publicaties op het gebied der imkerij, waarvoor spreker hartelijk dank bracht en de hoop uitsprak ook in de toekomst op deze medewerking te mogen rekenen.

Onze voorzitter memoreerde de goede verstandhouding en de prettige samenwerking tussen het Hoofdbestuur en de afdeling, alsmede met onze buur-afdelingen en sprak hiervoor zijn erkentelijkheid en dank uit.

Hoewel het aantal imkers in Nederland een achteruitgang te zien geeft, kon spreker tot zijn genoegen constateren dat het ledental in onze afdeling zich in stijgende lijn beweegt, hetgeen te danken is aan de activiteit van bestuur en leden, het geven van cursussen zowel aan beginnende als gevorderde imkers en het stimuleren van het vergaderingsbezoek door het geven van leerzame lezingen en interessante films e.d. en het verder uitdragen hiervan door onze leden. Wij mogen ons in de belangstelling der leden verheugen, hetgeen het bestuur stimuleert tot activiteit. Spreker wees ook nog op het belang vooral bij de jeugd belangstelling te wekken voor de imkerij en vroeg de leden hiervoor in vrienden- en kennissenkring propaganda te maken.

Van ons geacht lid, de heer G. J. Scheers, die momenteel in het ziekenhuis te Utrecht wordt verpleegd, kwam een gelukwens-telegram binnen, hetwelk beantwoord werd met de wens voor een spoedig herstel van de zieke.

Hierna liet spreker in het kort de geschiedenis van onze afdeling de revue passeren, speciaal aandacht wijddende aan de drachtvelden van vroeger en nu en het verdringen van de korven door kasten, waaraan enkele vroegere leden onzer afdeling, met name wijlen de heren Vinke, Versteeg en de Gebr. Kamphorst in belangrijke mate hebben bijgedragen.

Tenslotte werd dank gebracht aan allen, die tot het organiseren van deze avond hebben bijgedragen, waarvoor veel werk verzet diende te worden, en het moge gezegd, met toewijding werd verricht. Spreker verleende thans het woord aan de heer Maagendans als vertegenwoordiger van het Hoofdbestuur.

De heer Maagendans begon met de jubilerende afdeling en haar bestuur lof en waardering toe te zwaaien en noemde het

een prestatie niet alleen een afdeling 60 jaar gaande te houden maar bovendien het verenigingsleven dusdanig te leiden, dat dit boven alle lof verheven is. Apeldoorn was een der eerste zelfstandige afdelingen van het land en nam tussen de overige afdelingen steeds een vooraanstaande plaats in. In dit verband noemde deze spreker eveneens enkele „roemruchte“ namen, die onze afdeling naar voren bracht, o.a. de heer Versteeg, terwijl ook de leden van het huidige bestuur, met name de heer Jansonius, belangrijk voorlichtend werk verrichtten ten behoeve van andere afdelingen. Als blijk van waardering bood de heer Maagendans namens het Hoofdbestuur de fraaie legpenning aan, die door onze voorzitter dankbaar in ontvangst werd genomen en met luid applaus uit de zaal werd begroet. Vervolgens kwam het woord aan de vertegenwoordigers van bovengenoemde afdelingen, die hun gelukwensen aanboden in de vorm van vriendelijke woorden, prachtige bloemen en geschenken.

De voorzitter dankte hierna de heer Maagendans voor zijn zeer op prijs gestelde woorden en voor de fraaie legpenning en verzekerde deze laatste een ereplaats te zullen geven. Voorts bedankte hij de vertegenwoordigers van bovengenoemde afdelingen voor hun vriendelijke woorden en geschenken en sprak de hoop uit op een prettige samenwerking ook in de toekomst zowel met het Hoofdbestuur als met de bevriende afdelingen.

Hiermede was het officiële gedeelte van de avond afgelopen en kon de toneelclub van de Ned. Reisvereniging beginnen met de opvoering van het spel in drie bedrijven „Een steen in de vijver“ van Jan Fabricius. Dat hiermede het organisatiecomité een goede greep had gedaan, bleek wel uit het gelach dat de hele voorstelling niet van de lucht was en het daverend applaus dat de artiesten na afloop in ontvangst moesten nemen. Het was een geestig en door amateurs goed gespeeld blijspel. In afwijking van de gebruikelijke bloemen werd onder dankzegging voor het gebodene aan elk der spelers een bokaal van ons nationaal produkt aangeboden, hetgeen zeer op prijs gesteld werd.

De muzikale omlijsting werd verzorgd door 2 dames accordeonisten, die hiervoor eveneens honing en een doos bonbons in ontvangst te nemen hadden.

Het was inmiddels laat geworden en zeer voldaan namen de laatste feestgangers afscheid. Wij kunnen terugzien op een goed geslaagd feest en hebben het voor nemen ook weer dit seizoen geregeld de vergaderingen te bezoeken en op die wijze gezamenlijk contact te houden in het belang van onze imkerij.

AFD. HENGELO (O.)

Op 12 september is op 57-jarige leeftijd plotseling van ons heengegaan ons bestuurslid, tevens bestuurslid van de kring Twente, ons aller vriend, de heer

H. G. NIJHUIS

Zeer veel heeft hij gedaan voor verbetering van ons bijenras en immer stond hij klaar om zijn grote kennis aan anderen mede te delen. Wij zullen hem heel erg missen.

Dat hij ruste in vrede. Namens het bestuur en leden der afdeling Hengelo (O.),

H. BULK, secr.

Met diep leedwezen geven wij kennis van het overlijden van onze geachte en toegewijde voorzitter, de heer

J. WESTERLING

in de ouderdom van 53 jaar. Met heel zijn hart heeft hij de imkerij liefgehad en de belangen van onze vereniging met volle toewijding gediend.

Als vriend en als voorzitter zullen wij hem steeds dankbaar blijven gedenken.

Bij de teraardebestelling sprak onze wvd. voorzitter, de heer A. de Groot, de volgende afscheidswoorden:

„Als medebestuurder van de afd. Dordrecht en Omstreken van de Ver. tot Bev. der Bijenteelt in Nederland, bovendien hiertoe verzocht om te spreken namens het hoofdbestuur, maar bovenal als vriend van de overledene, wil ik gaarne nog enkele woorden zeggen, voordat Jaap Westerling naar zijn laatste rustplaats wordt gebracht. Woorden schieten eigenlijk te kort om uitdrukking te geven aan de gevoelens, welke ons op dit ogenblik bereiden.

Hoe betrekkelijk kort is het nog maar geleden, het was in de zomer van 1956, dat onze vriend Westerling bij de begrafenis van onze voorzitter, met gevoelvollen woorden de overledene herdacht.

En nu staan we hier weer bijeen om onze nieuwe voorzitter, waar we weer zo rijk en zo blij mee waren, de laatste eer te bewijzen. Wie had toen, 2 jaar geleden, kunnen vermoeden dat we hem maar zo kort als voorzitter in ons midden zouden hebben. Toen we hem met vrijwel algemene stemmen tot opvolger van Kiep aanwezen, waren we dankbaar dat hij deze benoeming aanvaardde. We wisten toen wel reeds, dat we geen betere keuze hadden kunnen doen. En hij heeft onze verwachtingen niet beschaamd. Al dadelijk na zijn benoeming tot gewoon bestuurslid, in 1953, kwam er mede door zijn activiteit nieuw leven in de vereniging.

Jaap Westerling was een man, die de eenvoud minde en die naast een grote intelligentie, de gave bezat

om met allerlei slag mensen te kunnen omgaan. Hij was een voorzitter van de goede soort; die niet uitsluitend zijn eigen ideeën verwerkelijk wilde zien, maar graag luisterde naar en dikwijls raad vroeg aan anderen. Geen wonder dat we zeer met hem ingenomen waren en dat hij aller sympathie had.

De bekende schrijver Maurice Maeterlinck heeft eens gezegd in zijn bekende boek „La vie des Abeilles": „Voor wie ze heeft gekend en voor wie ze heeft liefgehad, is 'n zomer zonder bijen net zo leeg en net zo onvolmaakt als een zomer zonder bloemen en zonder vogels". Zo was het ook voor Jaap Westerling. Hij leefde met en voor z'n bijen! Maar niet alleen ging zijn belangstelling uit naar zijn kleine, gevleugelde vriendjes, die hij zo graag in hun doen en laten gadesloeg. Hij hield van alles wat Gods rijke natuur aan ons mensen te bieden heeft. Waar velen onbewust aan voorbij gaan, dat werd door hem opgemerkt en hij genoot er van. Ik heb dat op vele tochten, die ik samen met hem door die onvolprezen Biesbos maakte, waar hij zo dolgraag rondzwierf om al dat schoons te beleven en te fotograferen, vaak opgemerkt. En dan kon het gebeuren dat hij plotseling, midden in die Biesbos, een idee naar voren bracht om op de eerstvolgende bestuursvergadering te bespreken. Het wel en wee van onze afdeling lag hem na aan het hart! Welk een werkzaam aandeel heeft hij niet gehad in de opbouw van onze Dordtse honingverkooporganisatie! En dan zijn zorgen voor de Dordtse Bijenmarkt. Nog voor de laatste voorjaarsmarkt, toen hij bang was dat er onvoldoende aanvoer van volken zou zijn, kocht hij voor eigen rekening een groot aantal bijenvolken om verzekerd te zijn dat de markt maar zou slagen! „Ik hoop maar dat we ze verkopen, want ik weet er anders geen raad mee, maar ik heb dit gedaan omdat ik mij als voorzitter hiertoe verplicht gevoel", zo vertelde hij mij.

Hij heeft deze laatste markt, die altijd weer een feestdag voor hem betekende, niet meer mogen meemaken. Een vreselijk lijden, dat een einde zou maken aan het leven van onze toegewijde voorzitter en ons aller vriend Westerling, was voor hem begonnen. Geen woord en geen pen zijn in staat om weer te geven, wat deze mens geleden heeft. Dankbaar mogen wij nu zijn, dat eindelijk zijn strijd gestreden is.

Jaap Westerling, namens het hoofdbestuur van onze vereniging en namens de afd. Dordrecht, maar ook namens al je inker vrienden, danken we je voor alles wat je gedaan hebt! Als voorzitter, maar meer nog als vriend, zullen we je nooit vergeten! Rust in vrede!

Namens het bestuur,
G. A. EFFINK.

Op 22 september is, in de ouderdom van 67 jaren plotseling van ons heengegaan, de heer

G. v. d. WATER

Vele jaren was hij een zeer actief lid van onze vereniging en op geen vergadering ontbrak hij. Zulke steunpilaren zijn er doorgaans niet veel in een vereniging. Wij hopen dat zijn achtergebleven betrekkingen de kracht mogen vinden dit grote verlies te dragen. Dat hij ruste in vrede.

Afdeling Hengelo (O.)
H. BULK, secr.

OOGST EN DRACHT

EPE, 13 oktober 1958. — In het laatste Groentje hebben we gelezen, dat de heide in verschillende delen van ons land weinig honing heeft gegeven, maar van de Noord-Veluwe kan ik gelukkig een heel ander geluid laten horen. In mijn vorig bericht schreef ik al dat de bijen de eerste dagen op de heide goed honing haalden, daarna kregen we een kleine 14 dagen wel warm weer, maar te veel regendagen, zodat de oogst in die dagen niet groot was en sommige van onze inkers waren al bang dat het weer mis ging. Tenslotte werd het echter mooi zonnig herfstweer en de heide-oogst is hier buitengewoon goed geweest. Zelfs zij, die kleine volken hadden kregen honing. De goede volken gaven 30 tot 40 en zelfs wel 50 pond prachtige heidehoning en van buitengewoon goede kwaliteit. Een van onze leden haalde uit elk van zijn kastvolken wel 30 pond eerste soort raathoning.

Het broednest was na afloop nog in goede conditie, het invoeren van de suiker ging met het mooie herfstweer zeer goed en er werd nog druk stuifmeel gehaald en misschien ook nog wel een klein beetje honing. Al met al heeft 1958 ons een goed bijen- en honingjaar gegeven en we zullen in het bijzonder de heidedracht 1958 niet gauw vergeten.

JAC. PRUIM.

SPEURBIJTJES

TE KOOP: Handboek der Moderne Bijenteelt, van Schotman en Triekwekkast voor het kweken van 3 koninginnen, z.g.a.n. K. Buma, Kerkstraat 191, Hoogezand.

WIE, O WIE heeft voor jong beginnend inker een goed bruikbare 2- of 3-raams honingslinger en kolbtoestel te koop.

F. v. GENT Fz. Haarweg 19, Overberg (U.).

TE KOOP AANGEBODEN: 2 volken in simplexkasten, samen voor f 25.—, C. L. BOSMAN, Hollanderstraat 21, Dordrecht.

AANGEBODEN: heidehoning, klaver- en boekweithoning, Bijenstand „De Bijenkorf", Faas Eliaslaan 10, Baarn.

WIE KAN ONS HELPEN aan een goede kleurendia (kleinbeeld-opname) van een hangende zwerm en eventueel een van bij op crocus. J. C. Sparreboom jr., Garenkokerskade 5, Haarlem.

Dankbetuiging

Langs deze weg betuig ik de afdeling Enschede mijn dank voor de goede zorg tijdens mijn ziekte aan mijn bijen besteed en voor de fruitschaal die ik mocht ontvangen.

J. E. de Jong, Jozefpaviljoen 1 zaal 5,
San. Berg en Bosch, Bilthoven.